

Seat No: _____

FC-29

Business Organisation & Management-I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. (A) Define planning and state its stages.
- (B) “Strategic planning is a long term process.”
Explain the statement.

OR

1. (A) Discuss the criteria for evaluation the effectiveness of planning.
- (B) Discuss the internal premises of planning.

2. (A) What does organisation mean? State its importance.
- (B) State advantages and disadvantages of functional organisation.

OR

2. (A) Discuss the basis of departmentation.
 - (B) Discuss the principles of delegation of authority.
3. (A) What is direction? Explain its importance.
 - (B) Explain the theory of motivation pointed out by Herzberg.

OR

3. (A) Discuss various styles of leadership.
 - (B) State barriers of effective communication.
4. (A) Define control and state its stages.
 - (B) Discuss types of controls.

OR

4. (A) State advantages and limitations of Zero Base Budgeting.
- (B) What is PERT? State difference between PERT and CPM.
5. Write Short notes (Any **three**) :
- (i) Decision tree.
 - (ii) Advantages of MBO.
 - (iii) Advantages of Centralization.
 - (iv) Matrix Organisation.
 - (v) Theory X
 - (vi) Concept of leadership continuum.
 - (vii) Break-Even-Analysis.
-

Seat No:_____

FC-29

Business Organisation & Management-I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

નોંધ : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. (અ) આયોજનની વ્યાખ્યા આપી આયોજનની પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ જણાવો.
(બ) “વ્યુહાત્મક આયોજન એ લાંબાગાળાની પ્રક્રિયા છે”. આ વિધાન સમજાવો.

અથવા

૧. (અ) આયોજનની અસરકારકતાના મૂલ્યાંકનના ધોરણોની ચર્ચા કરો.
(બ) આયોજનની આંતરિક પૂર્વધારણાઓ ચર્ચો.

૨. (અ) વ્યવસ્થાતંત્ર એટલે શું? વ્યવસ્થાતંત્રનું મહત્વ સમજાવો.
(બ) કાર્યાનુસાર વ્યવસ્થાતંત્રના ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો.

અથવા

૨. (અ) વિભાગીકરણના આધારોની ચર્ચા કરો.
(બ) સત્તા સોંપણીના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.

૩. (અ) દોરવણી એટલે શું? તેનું મહત્વ સમજાવો.
(બ) હર્જબર્ગનો અભિપ્રેરણા અંગેનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

અથવા

૩. (અ) નેતૃત્વની વિવિધ શૈલીઓ ચર્ચો.
(બ) અસરકારક માહિતીસંચારને અવરોધતાં પરિબળો જણાવો.

૪. (અ) અંકુશની વ્યાખ્યા આપી તેના તબક્કાઓ જણાવો.
(બ) અંકુશના પ્રકારો ચર્ચો.

અથવા

૪. (અ) શૂન્ય આધારિત અંદાજ પત્રના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો.
(બ) પર્ટ (PERT) એટલે શું? પર્ટ અને સી. પી. એમ. (CPM) વચ્ચેનો તફાવત આપો.
૫. ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)
- (૧) નિર્ણય વૃક્ષ
 - (૨) ધ્યેયલક્ષી સંચાલનના ફાયદા
 - (૩) કેન્દ્રીયકરણના લાભ
 - (૪) શ્રેણીક વ્યવસ્થાતંત્ર
 - (૫) સિધ્ધાંત X (Theory X)
 - (૬) નેતૃત્વના સાતત્યનો ખ્યાલ
 - (૭) સમતૂટ વિશ્લેષણ
-